

Jaarverslag Zorggroep West-Brabant 2019

Zorggroep West-Brabant (ZGWB) ontzorgt de eerste lijn!

Samenwerking

Zorgprogramma's in ontwikkeling

Pijlers kwaliteitsvolle zorg

- Patiënt tevredenheid
- Arbeidsvreugde voor de professional
- Volgen van richtlijnen/protocollen

In 2019 werkte Zorggroep West-Brabant B.V. (ZGWB) aan speerpunten die voortvloeien uit het meerjarenbeleidsplan 2018-2020. Het plan is tot stand gekomen met de leden en bestuur van de coöperatie (95 huisartsen in de regio), de medewerkers van ZGWB, en diverse stakeholders. Laagdrempelige ondersteuning bieden aan huisartsen en vervullen van een brede rol in de regio waren de uitgangspunten.

Voorwoord Raad van Commissarissen Zorggroep West-Brabant

In 2018 adviseerde de Raad van Commissarissen (RvC) om de veranderingen die het gevolg waren van de in 2017 doorgevoerde structuurwijziging goed te implementeren, alvorens nieuwe veranderingen aan te pakken. De RvC riep op een goede balans te zoeken tussen verdere vernieuwingen en rijping van de ingevoerde plannen/beleid. Soms haalt de tijd je echter in. Zo ook in 2019. Een nieuwe verandering van de organisatie naar een holdingstructuur diende zich aan als gevolg van het incorporeren van de Werkgroep Deskundigheidsbevordering Huisartsen Roosendaal-Bergen op Zoom e.o. in onze regio. Een wijziging die de RvC qua proces kritisch heeft gevolgd.

Als RvC hebben we in 2019 een zelfevaluatie gehouden onder leiding van een externe begeleider. Dat heeft meer helderheid verschaft in de verschillende rollen die een RvC vervuld. Ook de directie en het bestuur van de Coöperatie hebben een intensief evaluatietraject doorlopen. De leer- en ontwikkelpunten die uit deze evaluaties zijn voortgekomen, worden nu opgepakt.

Het vorenstaande heeft uiteraard de nodige inspanningen gekost voor de directie en het team van medewerkers. Dit heeft hen er niet van weerhouden om de dagelijkse werkzaamheden (o.a. voortvloeiend uit het jaarplan) vol energie uit te voeren. De Raad van Commissarissen is hen daar erkentelijk voor.

Voorwoord bestuur Huisartsencoöperatie en directie Zorggroep West-Brabant

In 2019 hebben Huisartsencoöperatie Zorggroep West-Brabant U.A. en Zorggroep West-Brabant B.V. zich voorbereid op de structuurwijziging ingaande 1 januari 2020. Om de samenwerking tussen de leden en de organisatie verder te bevorderen zijn in 2019 de voorbereidingen getroffen om de Stichting Werkgroep deskundigheidsbevordering Roosendaal-Bergen op Zoom e.o. per 1 januari 2020 onder te brengen bij de Huisartsencoöperatie Zorggroep West-Brabant U.A. Mede de kans om de organisatie verder te verstevigen in de regio. Na inwinnen van deskundig advies bleek een structuurwijziging de beste manier om de organisaties te verbinden.

Evenwijdig aan dit proces liep de ontwikkeling van de huisartsendienstenstructuur (vier huisartsenposten binnen Stichting Huisartsenposten West-Brabant (HAPWB) om samen met de drie zorggroepen in West-Brabant te werken naar een toekomstbestendige organisatie. Eén waar de vrijheid van de ontwikkelingen van de subregio's (oostelijk en westelijk West-Brabant) met hun lokale samenwerkingspartners voorop staat. Dit resulteerde in een voorgenomen besluit voor een nieuwe structuur van de huisartsenposten die in 2020 geëffectueerd wordt.

Aan de hand van een intensief evaluatie traject onder externe begeleiding heeft in 2019 een bestuurswisseling van de coöperatie plaatsgevonden. N. van Os, huisarts in Oud-Gastel, is aangetreden als voorzitter en heeft een nieuw team van bestuursleden samengesteld. In november 2019 zijn nog vier huisartsen als bestuurslid benoemd door de Algemene Ledenvergadering.

Aan de hand van het meerjarig visie- en beleidsdocument (2018-2021), de input van leden, twee gezondheidscentra en verschillende stakeholders in de regio is in samenspraak met de

zorgverzekeraars CZ en VGZ een regioplan opgesteld om invulling te geven aan het behoud van de kwaliteit van de huisartsenzorg. De speerpunten die vastgesteld zijn om dit te bereiken zijn:

1. Huisartsentekort (arbeidsproblematiek)
2. Juiste zorg op de Juiste plek (GGZ-Ouderenzorg-substitutie vanuit het ziekenhuis)
3. Technologie (ICT-e-health)
4. Praktijk-/wijkmanagement

Met als uitgangspunt de persoonsgerichte zorg, de beweging vanuit *de positieve gezondheid*: van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag.

Kortom, er is hard gewerkt om bij te dragen aan een stevigere regio-organisatie om de brede taak vanuit de nieuwe betaaltitel, Organisatie & Infrastructuur (O&I), te bewerkstelligen. Hierin rekening houdend met de veerkracht van de medewerkers van het bureau, de huisartspraktijken en onze keten en samenwerkingspartners in de regio.

Mede door hen is het fundament van de organisatie verder verstevigd. Dank daarvoor van de bestuursleden Huisartsencoöperatie Zorggroep West-Brabant U.A. en directie Zorggroep West-Brabant B.V.

Missie Visie strategie

ZGWB heeft begin 2018 haar visie en strategie voor 2018-2020 vastgesteld in een meerjarenbeleidsplan. Een plan wat in nauwe samenwerking tussen de leden, het bestuur, de directie en haar team tot stand is gekomen. De visie is als volgt geformuleerd:

*“De uitdaging van Zorggroep West-Brabant is het realiseren van een professionele organisatie waar leden zich aan committeren en de verbinding ervaren tussen hun dagelijkse werkzaamheden binnen de huisartsenpraktijk en de zorggroep. Dit te verwezenlijken door ondersteuning te bieden vanuit de zorggroep op een toegankelijke wijze en op basis van wederzijds vertrouwen.
Uiteindelijk om de kwaliteit van zorg aan de (chronische) patiënt en de zelfredzaamheid, daar waar wenselijk, te bevorderen”.*

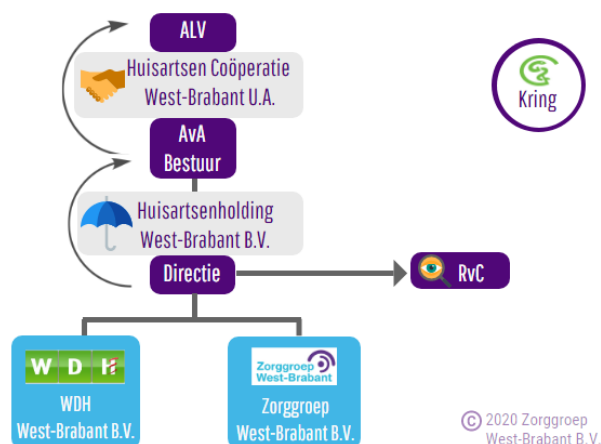
Op basis van het meerjarenbeleidsplan is in 2019 de lijn om huisartsenpraktijken te ondersteunen en te ontzorgen ook buiten de ketenprogramma's doorgezet. Je kunt dan denken aan praktijkmanagement, inzet van eHealth en technologie, (door)ontwikkelen zorgprogramma's e.d. Met hulp van dat soort ondersteuning kan de huisarts meer tijd en energie besteden aan de dagelijkse praktijk. Tevens is het vervullen van een bredere rol in de regio verder doorgezet. Eén en ander is vastgelegd in een regioplan met de input van leden, twee gezondheidscentra en verschillende stakeholders in de regio en in samenspraak met de zorgverzekeraars CZ en VGZ.

Onderstaand vindt u de resultaten op speerpunten die aan het doorzetten van deze lijn hebben bijgedragen.

Organisatie en regionalisering

In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen om de WDH (Werkgroep Deskundigheidsbevordering Bergen op Zoom, Roosendaal e.o.) en ZGWB samen te brengen onder de huisartsen coöperatie. Hierover heeft de Algemene Leden Vergadering van de Huisartsencoöperatie Zorggroep West Brabant U.A. positief besloten. Zo ondersteunen vanaf 2020 medewerkers van het bureau van de zorggroep ook de WDH, kunnen nascholingen beter op elkaar afgestemd worden en versterkt het beide huisartsorganisaties.

Structuur 01-01-2020

© 2020 Zorggroep West-Brabant B.V.

Regionalisering in het samenwerkingsverband WestWest is verder vorm gegeven. Ook is in 2019 een intensief samenwerkingsverband met Stichting Huisartsenposten West- Brabant, zorggroep Het Huisartsteam, Huisartsenzorggroep Breda, Huisartsenkring West-Brabant en Zorggroep West-Brabant genaamd ANW-SAMEN, opgestart. Het resultaat is dat eind 2019 is besloten een aangepaste organisatiestructuur voor de huisartsenposten in te richten, waarmee meer zeggenschap voor huisartsen in de huisartsenposten organisatie is geborgd.

Om een bredere rol namens huisartsen in de regio te vervullen, huisartsen meer te ontzorgen en om voorbereid te zijn op de invoering van de O&I zijn in 2019 de gesprekken met de gezondheidscentra in de regio hierover opgestart en is een manager innovatie & organisatieontwikkeling en een bestuurssecretaris aangenomen.

Zorgprogramma's kwaliteit en scholing

Vanuit het bureau van de zorggroep werken drie zorgprogrammacoördinatoren om de huisartsenpraktijken te ondersteunen bij de zorg voor patiënten met diabetes mellitus, hart en vaatziekten en longaandoeningen. Zij werken intensief samen met de (medisch) directeur en de coördinator nascholing en Stoppen met Roken programma.

Het idee is te werken vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid en dat ook op allerlei vlakken steeds verder in de huisartsenpraktijken te enthousiasmeren. Een benadering die niet de ziekte maar een betekenisvol leven van mensen centraal stelt, een bredere kijk op gezondheid. De zorgprogrammacoördinatoren passen dat toe in hun (spiegel) gesprekken in praktijken en tijdens intervisiebijeenkomsten waar onder andere casuïstiek besproken wordt. In 2019 zijn in samenwerking met de diabetesverpleegkundigen van Thuiszorg West-Brabant (TWB) per huisartsengroep (HAGRO) gemiddeld drie intervisiebijeenkomsten georganiseerd en bijgewoond door praktijkondersteuners. Naast de structurele (spiegel) gesprekken hebben de zorgprogrammacoördinatoren coachende contactmomenten en verzorgen zij begeleiding op maat in praktijken die ondersteuning wensen op het gebied van organisatie en/of inhoudelijke invulling van de zorgprogramma's.

In het kader van positieve gezondheid hebben 13 huisartsen en POH's meegedaan met een training in de praktijk om het bijbehorende gespreksmodel van het Institute for Positive Health (IPH-spinnenweb) toe te passen in hun gesprekken met patiënten. Zij maakten zelf geluidsopnamen van deze gesprekken en kregen feedback van een externe coach. De vraag was ook om van elkaar opnamen te beluisteren en met elkaar door te spreken. In het laatste kwartaal van 2019 vonden 65 gesprekken met 53 verschillende patiënten op deze manier plaats. Evaluatie over hoe zorgverleners deze manier van werken ervaren hebben volgt in 2020.

Algemeen kwaliteitsbeleid

Het algemeen kwaliteitsbeleid vormt de basis voor de zorgprogramma's en medisch/zorginhoudelijke ontwikkelingen. Getriggerd door landelijk beleid is in 2019 een nieuw kwaliteitsbeleid ingevoerd. Het uitgangspunt is de intrinsieke motivatie van de professional. De vertaling van kwaliteitsvolle zorg naar onze regio berust op drie pijlers; patiënt tevredenheid, arbeidsvreugde voor de professional en het volgen van

richtlijnen/protocollen. De uitvoering van dit beleid is terug te zien in de activiteiten van de kwaliteitscommissies en expertteams. Onderstaand enkele resultaten van deze commissies:

Diabetes Mellitus

De voorbereidingen voor implementatie van de nieuwe RTA (regionale transmurale afspraak) en RTF (regionale transmurale afspraken farmacotherapie) zijn gedaan. Door intensieve samenwerking met huisartsenpraktijken, verschillende ketenpartners, Sportservice Noord-Brabant is met 30 patiënten succesvol deelgenomen aan De Nederlandse Diabetes (wandel)Challenge van Bas van de Goor Foundation.

Hart en vaatziekten

Naar aanleiding van de nieuwe zorgstandaard CVRM van het NHG (mei 2019) hebben de huisartsen en praktijkondersteuners scholing gevolgd en zijn de protocollen aangepast aan de nieuwe richtlijnen.

In afstemming met het landelijke programma vanuit de Nederlands Vereniging voor Cardiologie 'NVVC Connect' zijn, door intensieve samenwerking met cardiologen en kaderhuisartsen Hart- en Vaatziekten een RTA en RTF afspraken gemaakt voor patiënten met hartfalen. Vanaf oktober 2019 zijn huisartsen en praktijkondersteuners van negen deelnemende praktijken geschoold in de afgesproken werkwijze door een cardioloog, een kaderarts en een verpleegkundig specialist hartfalen. Met hulp van deze deskundigheidsbevordering is het de bedoeling dat snellere onderkenning van problemen, en eerder inspelen op het ziekteproces gerealiseerd wordt. Zo kunnen huisartsen en hun team, samen met de hartfalenverpleegkundige en cardioloog, patiënten met hartfalen ook in de huisartsenpraktijk behandelen (Juiste Zorg Op De Juiste Plek).

Longaandoeningen

Eind 2019 is een Regionaal Longformularium West-Brabant voor patiënten (volwassen en kinderen) met astma/COPD vastgesteld door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende zorggroepen in West-Brabant, ervaringsdeskundigen/patiëntenverenigingen, longartsen, (kader) huisartsen, zorgverzekeraars en apothekers. Dit bevat een breed gedragen formulair voor inhalatoren, richtlijnen voor inhalatie-instructie met eenduidige boodschap voor patiënten (elke hulpverlener instrueert/vertelt hetzelfde) en logistieke afspraken over aanpassingen device/medicatie in de keten. Begin 2020 vindt implementatie van dit formulair per zorggroep plaats.

Met fysiotherapeuten als ketenpartners in de COPD-zorg is een structureel overleg opgezet om onder andere de communicatie over patiënten (verwijs- en terugverwijsafspraken) te verbeteren en digitaliseren.

Na de start in 2018, zijn in 2019 nog eens patiënten van 10 huisartsen ingestroomd in het zorgprogramma astma voor volwassenen.

Stoppen met roken

Het stoppen met roken programma (uitgevoerd in een samenwerking tussen ZGWB, Thuiszorg West Brabant en Bravis ziekenhuis) is een goed onderbouwde systematiek om mensen te helpen met roken te stoppen. Voor de juiste registratie van dit inhoudelijke zorgprogramma is een nieuwe software applicatie in gebruik genomen, dit heeft veel

implementatietijd gevegd. In 2019 zijn 558 mensen met het programma gestart en zijn meer dan 251 mensen gestopt met roken, een voorlopig succespercentage van 45% procent (bij de afgesloten begeleidingstrajecten).

Scholing

In 2019 heeft ZGWB 20 scholingen georganiseerd voor zowel huisartsen, praktijkondersteuners als doktersassistenten. Een groot deel van deze scholingen was ter ondersteuning van de zorgprogramma's. Daarnaast zijn bijeenkomsten georganiseerd rondom specifieke thema's zoals wondzorg en positieve gezondheid. Of voor specifieke doelgroepen zoals praktijkmanagers en fysiotherapeuten, als platform voor kennisdeling in de regio. Voor de organisatie/administratie van scholingen en bijeenkomsten is een digitale tool gekozen. In 2020 vindt de implementatie plaats.

Zorgprogramma's in ontwikkeling

Ouderenzorg

Om de juiste zorg te kunnen blijven bieden aan de vergrijzende populatie is samen met Het Huisartsteam en het Bravis ziekenhuis een expertteam ouderenzorg opgericht. Het expertteam heeft een RTA ouderenzorg opgesteld, deze RTA wordt nog aangevuld met een aantal zorginhoudelijke afspraken (bijvoorbeeld inzet van nazorg in de thuissituatie). In 2020 gaat dit vorm krijgen. Het aanmeldportaal, om te voorkomen dat ouderen in het ziekenhuis worden opgenomen, onder de vlag van de stichting WestWest is in 2019 als zeer succesvol door de huisartsen en patiënten ervaren.

GGZ in en vanuit de regio

Huisartsen en hun medewerkers zien veel patiënten met een psychische hulpvraag die andere zorg dan huisartsenzorg nodig hebben. De belasting in de huisartsenpraktijk wordt mede veroorzaakt door lange wachtlijsten en onduidelijke werkprocessen tussen hulp- en zorgverleners. Om die redenen heeft ZGWB drie bijeenkomsten georganiseerd voor GGZ partners in de regio en heeft toegewerkt naar een structuur met de verschillende partners om te komen tot werkafspraken die ertoe leiden dat de juiste zorg op de juiste plek door degenen met de juiste deskundigheid geleverd wordt. Inhoudelijke afspraken krijgen in 2020 vorm. Door extramuralisering zijn steeds meer mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen woonachtig in de wijk en worden huisartsen mogelijk onterecht ook met hun zorgvragen geconfronteerd. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) schreef hierover een rapport aan Geestelijke Gezondheidszorg Westelijk Noord-Brabant en heeft ook ZGWB opgeroepen om de samenwerking te verbeteren en als huisartsen een voortrekkersrol te vervullen in verbetering van de samenwerking voor deze groep patiënten. Stichting WestWest zet een project op waarin ZGWB participeert om een aantal aanbevelingen van de IGJ vorm te geven.

Gecombineerde leefstijl interventie

Na een inventarisatie en analyse van mogelijke programma's voor leefstijlinterventie zijn voorbereidingen gedaan om in 2020 het programma COOL in te voeren. De voorbereiding richtte zich vooral op communicatie voor verwijzers en patiënten, werven leefstijlcoaches, afspraken om verwijzing/communicatie en declaratie via VIP te kunnen doen. Het betreft een intensief programma van 2 jaar wat door speciaal opgeleide leefstijlcoaches wordt

gegeven en wat aangetoond gedragsverandering bij de deelnemers kan opleveren.

In 2019 is het meekijkconsult kinderartsen ontwikkeld. Kinderartsen van het Bravis ziekenhuis houden al enkele jaren een spreekuur in een aantal huisartsenpraktijken. Makkelijk toegankelijk voor de patiënten en ter voorkoming van fysieke verwijzing naar de tweede lijn (ziekenhuis). Dit verloopt naar tevredenheid van de professionals en de patiënten. Met zorgverzekeraars CZ en VGZ zijn afspraken gemaakt om dit te formaliseren in de eerste lijn. Via de ondersteuning van VIP live, een digitaal programma, om op een veilige manier benodigde patiëntgegevens tussen kinderarts en huisarts te kunnen delen, wordt het in 2020 verder geïmplementeerd.

Versterking samenwerking

WestWest

ZGWB participeert in WestWest: een samenwerkingsverband in Westelijk West-Brabant dat het professioneel netwerk rondom de burger met hulp- of zorgvraag organiseert.

De activiteiten in 2019 richtten zich onder andere op ouderenzorg, het ontwikkelen van een transitiemonitor die inzicht geeft in de zorgconsumptie en gezondheidsstatus van de populatie in de regio, preventie en leefstijl op basis van het nationaal preventieakkoord, met als eerste pijler 'gezond gewicht' (zie [jaarverslag 2019 WestWest](#)).

Bravis Ziekenhuis

ZGWB werkt met Bravis in de eerder genoemde expertteams samen aan de zorg voor specifieke patiëntgroepen. In strategisch overleg tussen organisaties van huisartsen en ziekenhuis is informatie gedeeld over de toekomstige fusie van het ziekenhuis, de wens voor anderhalvelijnszorg en de ANW zorg. Vier keer per jaar komt een klankbordgroep samen met medisch specialisten, enkele medewerkers van het ziekenhuis en huisartsen om werkwijzen in de directe patiëntenzorg af te stemmen.

E-Health en ICT

VIP samenwerken

Om op een laagdrempelige en veilige manier met en rondom een patiënt te kunnen samenwerken hebben praktijkondersteuners in de vorm van een pilot het Netwerk Informatie Systeem (NIS) van VIPlive uitgetest. Het NIS geeft mogelijkheden om patiënten zelf metingen (bijvoorbeeld glucosewaarden/bloeddruk) aan te leveren en vragenlijsten (bijvoorbeeld IPH-spinnenweb, 4DKL, MRC) in te laten vullen. De evaluatie en uitrol vindt plaats in 2020. Het doel is uiteindelijk meer betrokkenheid bij de patiënt te bevorderen, meer werkplezier bij de zorgverlener en efficiëntere zorg te kunnen verlenen.

OPEN

In 2019 is het OPEN-project gestart. OPEN staat voor Ontsluiten van Patiëntgegevens in de Eerstelijnszorg in Nederland. Een 0-meting is uitgevoerd en een projectleider is aangesteld. Uit de uitgevoerde 0-meting blijkt dat al veel van onze huisartspraktijken online inzage gerealiseerd hadden via verschillende ICT-systemen. In 2020 moeten alle praktijken voldoen aan de OPEN-voorwaarden, zodat het bij iedere praktijk mogelijk is voor een patiënt om online inzage te hebben in het patiëntendossier.

Arbeidsmarkt problematiek

Doktersassistenten

Naar aanleiding van het NIVEL rapport en de beschikbaar gestelde financiële en ondersteunings mogelijkheden is in samenwerking met Brabantse zorggroepen, huisartsenkring West Brabant, Transvorm ingezoomd op de arbeidsmarktproblematiek voor doktersassistenten. Vooral de samenwerking met de opleidingen en een tekort aan stageplaatsen bleken knelpunten.

Huisartsen

In twee bijeenkomsten met huisartsen, georganiseerd door het bestuur van de Huisartsencoöperatie West Brabant U.A. en de directie van ZGWB hebben huisartsen aangegeven dat er een nijpend huisartsentekort is. Dit wordt vanaf 2019 deels verholpen door het ontzorgen op het gebied van ICT, ontwikkelen zorgstraten bijv. voor GGZ, inzet praktijkmanagement. Daarnaast is een project gestart in samenwerking met de SEH artsen en Huisartsenposten West Brabant met als doel de ANW belasting voor huisartsen te verminderen. In 2020 worden verdere acties uitgezet bijv. om waarnemers te binden aan de regio en het opleiden van huisartsen interessanter te maken.